

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

29 грудня 2020 р.

Київ

№ 840-р

Про результати розгляду
справи про державну допомогу

За результатами розгляду повідомлення про нову державну допомогу Міністерства інфраструктури України (далі – Мінінфраструктури), яке надійшло на Портал державної допомоги за реєстраційним номером у базі даних 33605 (вх. № 1492-ПДД/1 від 18.05.2020), розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 22.10.2020 № 01/294-р розпочато розгляд справи № 500-26.15/85-20-ДД про державну допомогу для проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції (далі – Справа).

Антимонопольний комітет України, розглянувши матеріали справи № 500-26.15/85-20-ДД про державну допомогу та подання з попередніми висновками від 21.12.2020 № 500-26.15/85-20-ДД/597-спр,

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) На Портал державної допомоги за реєстраційним номером у базі даних 33605 (вх. № 1492-ПДД/1 від 18.05.2020) Мінінфраструктури відповідно до статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» було подано повідомлення про нову державну допомогу (далі – Повідомлення).
- (2) Антимонопольним комітетом України (далі – Комітет) листом від 29.05.2020 № 500-29/06-7764 залишено Повідомлення без руху та запитано додаткову інформацію.
- (3) На Портал державної допомоги за реєстраційним номером у базі даних 41799 (вх. № 1710-ПДД/1 від 27.08.2020) Мінінфраструктури надано відповідь на лист Комітету.
- (4) За результатами розгляду повідомлення про державну допомогу розпорядженням державного уповноваженого Комітету від 22.10.2020 № 01/294-р розпочато розгляд справи про державну допомогу № 500-26.15/85-20-ДД для проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції. Листом Комітету від 22.10.2020 № 500-29/01-14293 направлено копію розпорядження на адресу Мінінфраструктури. На офіційному вебпорталі Комітету опубліковано інформацію про початок розгляду справи про державну допомогу зі зверненням до всіх заінтересованих осіб щодо подання ними протягом 30 календарних днів вмотивованих заперечень та зауважень щодо надання державної допомоги та іншої інформації у зв'язку з розглядом справи про державну допомогу.

- (5) Комітет листом від 27.10.2020 № 500-29/01-14624 направив вимогу до Мінінфраструктури про надання інформації.
- (6) Мінінфраструктури листом від 04.11.2020 № 15226/13/10-20 (вх. № 6-01/14514 від 09.11.2020) надало відповідь на вимогу Комітету.
- (7) Акціонерне товариство «Укрпошта» листом від 24.11.2020 № 101.1.1-1238 (вх. № 8-01/15357 від 24.11.2020) надало додаткову інформацію в рамках розгляду Справи.

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

- (8) Міністерство інфраструктури України (01135, м. Київ, просп. Перемоги, 14, ідентифікаційний код юридичної особи 37472062).

2.2. Отримувач підтримки

- (9) Акціонерне товариство «Укрпошта» (далі – АТ «Укрпошта») (01001, м. Київ, вул. Хрещатик, 22, ідентифікаційний код юридичної особи 21560045).

2.3. Мета (ціль) підтримки

- (10) Метою (ціллю) підтримки є:
 - виконання загальнодержавних програм розвитку;
 - забезпечення оновлення моделі роботи поштових відділень у селах, де мешкає менше як дві тисячі осіб;
 - впровадження пересувних відділень поштового зв'язку з мобільними бригадами та обов'язковим наданням послуг в кожному населеному пункті з повним функціоналом відділення поштового зв'язку замість сільських стаціонарних нерентабельних відділень поштового зв'язку, які технічно і фізично є застарілими;
 - забезпечення безперебійної доставки пенсій, приймання платежів від населення за комунальні послуги та доставка ліків у віддалені населені пункти.

2.4. Очікуваний результат

- (11) Очікуваним результатом є придбання автомобілів для пересувних відділень АТ «Укрпошта».

2.5. Підстава для надання підтримки

- (12) Закон України «Про поштовий зв'язок».
- (13) Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2018 № 430-р.
- (14) Наказ Міністерства фінансів України від 18.05.2020 № 219 «Про доцільність підготовки спільного з Європейським банком реконструкції та розвитку Проєкту «Сільське відділення».
- (15) Проєкт «Сільське відділення» (далі – Проєкт).

- (16) Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1344-р «Про залучення коштів позики від Європейського банку реконструкції та розвитку для реалізації проєкту «Логістична мережа» та проєкту «Сільське відділення».
- (17) Кредитний договір «Проект розвитку АТ «Укрпошта»: Логістична мережа та Сільське відділення» між акціонерним товариством «Укрпошта» та Європейським банком реконструкції та розвитку (далі – ЄБРР) від 16.11.2020.
- (18) Проект гарантійної угоди договору «Проект розвитку АТ «Укрпошта»: Логістична мережа та Сільське відділення» між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку.
- (19) Проект договору про порядок погашення заборгованості з відшкодуванням витрат державного бюджету, пов'язаних з виконанням Україною гарантійних зобов'язань за Гарантійною угодою «Сільське відділення (Модернізація та цифровізація Укрпошти)» між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку, між Міністерством фінансів України, Міністерством інфраструктури України та АТ «Укрпошта».

2.6. Форма підтримки

- (20) Гарантія.

2.7. Обсяг підтримки

- (21) Державна гарантія забезпечує виконання боргових зобов'язань за запозиченням, залученим АТ «Укрпошта» у Європейського банку реконструкції та розвитку для реалізації проєкту «Сільське відділення», основними умовами якого є:
обсяг та валюта кредиту – 33 000 000 євро (1 100 000 000 грн)¹;
строк кредиту – 8 років (включаючи відстрочення погашення суми кредиту – до 2 років);
гарантія покриває 100 відсотків кредитної суми.

2.8. Тривалість підтримки

- (22) З моменту отримання кредиту ЄБРР до повного погашення запозичення АТ «Укрпошта» відповідно до графіка ЄБРР згідно з кредитною угодою. Орієнтовний строк погашення становить 8 років.
- (23) Загальна вартість Проєкту становить 1 570 000 000 грн протягом 8 років.
- (24) Цілями Проєкту є оновлення моделі роботи поштових відділень у селах, де мешкає менш як 2 тис. осіб. Замість сільських стаціонарних нерентабельних відділень поштового зв'язку будуть працювати пересувні відділення поштового зв'язку з новими мобільними бригадами та з обов'язковим наданням послуг в кожному населеному пункті з повним функціоналом відділення поштового зв'язку: доставка й приймання поштових відправлень, доставка пенсій, приймання платежів, продаж товарів першої необхідності тощо. Бригада з начальника, листоноші й водія-кур'єра на облаштованому новому авто об'їжджатиме населені пункти за певним маршрутом і графіком.

¹ Розрахунок здійснено Мінінфраструктури

(25) Завданнями Проєкту є:

- вибір сільських відділень поштового зв'язку для заміни пересувними, побудова відповідних маршрутів;
- придбання та впровадження відповідно обладнаних автомобілів, засобів автоматизації, каналів зв'язку;
- оптимізація логістичної мережі сільських відділень;
- підвищення рівня автоматизації сільських відділень, зменшення часу, що витрачається на обробку первинних документів;
- підвищення якості надання поштових та фінансових послуг, збереження та розширення точок присутності в сільській місцевості.

(26) Утримання відділень поштового зв'язку в невеликих селах в поточному форматі не дає змоги якісно обслуговувати клієнтів, ефективно операційно реагувати на зміни в обсягах потоків відправлень та надання послуг, а також характеризується низкою очевидних проблем:

- збитковість;
- низьке завантаження персоналу та скорочення графіку роботи відділень;
- скорочення населення в сільській місцевості, що ускладнює працевлаштування кваліфікованого персоналу;
- низький рівень заробітної плати;
- значна зношеність та незадовільний стан приміщень відділень поштового зв'язку, що потребують суттєвих інвестицій в ремонт та переоснащення, водночас вони неавтоматизовані.

(27) Внаслідок реалізації Проєкту:

- клієнти отримають повний спектр сучасних поштових послуг за місцем проживання, як і у стаціонарному відділенні поштового зв'язку. Вартість надання послуг для населення буде однаковою як для стаціонарного, так і для пересувного відділення;
- працівники пересувних відділень поштового зв'язку зможуть отримати повну зайнятість, збільшення заробітної плати та премії, а клієнти – оперативну доставку поштових відправлень із замовленими товарами безпосередньо в руки;
- умови роботи листонош покращаться, адже їм не потрібно буде об'їжджати віддалені населенні пункти на велосипеді чи обходити пішки – клієнтам адресно привезуть пошту й товари на машині;
- АТ «Укрпошта» зможе вирішити проблеми підбору та навчання персоналу, що позитивно вплине на якість обслуговування клієнтів. В селах при виході працівника відділення поштового зв'язку на пенсію або звільненні відділення практично закривається, адже знайти заміну працівнику довго, складно, часто неможливо, враховуючи суми зарплат при частковій зайнятості. І навіть якщо вдається оперативно знайти заміну працівнику, товариству необхідно організувати навчання, що в такому випадку неможливо робити на базі поточного відділення поштового зв'язку, а отже, доводиться нести додаткові витрати. Персонал пересувних відділень, в свою чергу, комплектується у точках базування, а це – районні та обласні центри, і складності з його наймом та навчанням не виникає.

(28) Передбачені наступні джерела фінансування:

- кредитні кошти Європейського банку реконструкції та розвитку – 70 % оціночної вартості Проєкту, що становить 1 100 000 000 грн;
- власні обігові кошти АТ «Укрпошта» – 30 % оціночної вартості Проєкту, що становить 470 000 000 грн.

- (29) Фінансово-економічне обґрунтування Проєкту передбачає закупівлю 1000 автомобілів вартістю приблизно 700 тис. грн за 1 шт. Розрахунок зроблено виходячи з припущення, що 1 автомобіль обслуговує до 20 населених пунктів з населенням менше 2000 осіб. Кількість населених пунктів з населенням менше 2000 осіб у 18 областях, для яких розраховано Проєкт, близько 20 тис. Таким чином, для реалізації Проєкту необхідно близько 1000 автомобілів. Умовою надання кредиту Європейського банку реконструкції та розвитку є фінансування власними коштами 30% вартості Проєкту та надання державної гарантії на решту вартості. Власними коштами АТ «Укрпошта» фінансуватиме витрати на утримання авто (105 млн грн), оснащення автомобілів та команд (20,1 млн грн), автоматизацію пересувних відділень (87 млн грн) та запуск точок базування (87 млн грн).
- (30) Державна гарантія забезпечує виконання боргових зобов'язань за запозиченням, залученим АТ «Укрпошта» у Європейського банку реконструкції та розвитку для реалізації Проєкту, основними умовами якого є:
- відсоткова ставка за користування кредитними коштами визначається банком на дату вибірки коштів кредиту та Європейської міжбанківської ставки пропозиції (EURIBOR + один відсоток);
 - одноразова комісія становить 1 %;
 - розмір комісії за зобов'язання становить 0,5 % річних на невибрану суму кредиту;
 - комісія за дострокове погашення кредиту становить 0,125 % від основної суми кредиту, що гаситься;
 - комісія за скасування становить 0,125 % від основної суми кредиту, що скасовується;
 - плата позичальника за отримання державної гарантії встановлена в розмірі 0,5 % річних від вибраної та непогашеної суми кредиту.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. Щодо державної допомоги

- (31) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (32) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (33) Відповідно до частини першої статті 6 Закону державна допомога може бути визнана допустимою, якщо вона надається для цілей, зокрема, виконання загальнодержавних програм розвитку або розв'язання соціальних та економічних проблем загальнонаціонального характеру.

3.2. Щодо галузі поштового зв'язку

- (34) Відповідно до статті 1 Закону України «Про поштовий зв'язок» національний оператор поштового зв'язку (національний оператор) – оператор, який в установленому законодавством порядку надає універсальні послуги поштового зв'язку на всій території України і якому надаються виключні права на провадження певних видів діяльності у сфері надання послуг поштового зв'язку.
- (35) Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.01.2002 № 10 (зі змінами) функції національного оператора поштового зв'язку покладено на Українське державне підприємство поштового зв'язку «Укрпошта», правонаступником якого є акціонерне товариство «Укрпошта».
- (36) Статтею 15 Закону України «Про поштовий зв'язок» встановлено, зокрема, що:
 - національний оператор забезпечує надання на всій території України універсальних послуг поштового зв'язку за переліком, який затверджується Кабінетом Міністрів України;
 - держава забезпечує фінансову підтримку національного оператора у наданні універсальних послуг поштового зв'язку.
- (37) Відповідно до пункту 9 Правил надання поштового зв'язку, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.03.2009 № 270 «Про затвердження правил надання послуг поштового зв'язку», національний оператор поштового зв'язку забезпечує надання універсальних послуг поштового зв'язку на всій території України.
- (38) До універсальних послуг поштового зв'язку належать послуги з пересилання:
 - поштових карток, листів, бандеролей, відправлень для сліпих – простих та рекомендованих;
 - посилок без оголошеної цінності масою до 10 кілограмів.
- (39) Законом України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» встановлено правові основи мобілізаційної підготовки та мобілізації в Україні, повноваження органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, а також обов'язки підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, повноваження і відповідальність посадових осіб та обов'язки громадян щодо здійснення мобілізаційних заходів.
- (40) АТ «Укрпошта» як стратегічне підприємство інфраструктури країни відповідно до мобілізаційного плану має окреме мобілізаційне завдання, яке згідно з основними показниками мобілізаційного плану визначає, серед іншого, мобілізаційні потужності - виробничі потужності, які створюються в мирний час для задоволення потреб держави в особливий період.

3.3. Особливості здійснення повноважень органами центральної влади під час надання гарантій

- (41) Частиною третьою статті 17 Бюджетного кодексу України визначено, що:
 - державні гарантії надаються на умовах платності, строковості, а також забезпечення виконання зобов'язань у спосіб, передбачений законом;
 - правочин щодо надання державної (місцевої) гарантії оформляється в письмовій формі та має визначати: предмет гарантії; повні найменування та місцезнаходження суб'єкта господарювання і кредитора (у разі гарантування виконання зобов'язань за кредитним

- договором); обсяг кредиту (позики); обсяг гарантійних зобов'язань та порядок їх виконання; умови настання гарантійного випадку; строк дії гарантії;
- обов'язковою умовою надання державної (місцевої) гарантії є укладення договору між Борговим агенством України (відповідним місцевим фінансовим органом) та суб'єктом господарювання про погашення заборгованості суб'єкта господарювання перед державою (Автономною Республікою Крим чи територіальною громадою міста) за виконання гарантійних зобов'язань. Істотними умовами такого договору мають бути зобов'язання суб'єкта господарювання: внести плату за надання державної (місцевої) гарантії; надати майнове або інше забезпечення виконання зобов'язань за гарантією; відшкодувати витрати державного (місцевого) бюджету, пов'язані з виконанням гарантійних зобов'язань; сплатити пеню за прострочення відшкодування зазначених витрат. Пеня нараховується за кожний день прострочення сплати заборгованості у національній валюті з розрахунку 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України за офіційним курсом гривні до іноземної валюти, встановленим Національним банком України на день нарахування пені; надати гаранту права на договірне списання банком коштів з рахунків суб'єкта господарювання на користь гаранта.
- (42) Процедура погодження запозичення державним підприємством визначається відповідно до Порядку погодження залучення державними підприємствами, у тому числі господарськими товариствами (крім банків), у статутному капіталі яких 50 та більше відсотків акцій (часток, паїв) належать державі, кредитів (позик), надання гарантій або поруки за такими зобов'язаннями, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2011 № 809 (зі змінами).
- (43) Державні (місцеві) гарантії не надаються для забезпечення боргових зобов'язань суб'єктів господарювання, якщо безпосереднім джерелом повернення кредитів (позик) передбачаються кошти державного (місцевого) бюджету (крім боргових зобов'язань, що виникають за кредитами (позиками) від міжнародних фінансових організацій).
- (44) Крім того, постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2016 № 70 затверджено Порядок підготовки, реалізації, проведення моніторингу та завершення реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями. Однією з умов надання гарантій є укладення договору між Міністерством фінансів України (відповідним місцевим фінансовим органом) та суб'єктом господарювання про погашення заборгованості суб'єкта господарювання перед державою (Автономною Республікою Крим чи територіальною громадою міста) у випадку настання виплат за гарантією.
- (45) На ринку гарантії надаються фінансовими установами завжди в обмін на винагороду, яка, як правило, відповідає ризику, що супроводжує гарантію (ймовірність невиконання зобов'язань, тобто, коли суб'єкт господарювання не може виплатити кредит / відсотки, і тоді спрацьовує гарантія). Гарантії, надані центральними, регіональними або місцевими органами влади, можуть становити державну допомогу в ситуаціях, коли умови, на яких надаються такі гарантії, є пільговими порівняно з умовами гарантій, які пропонуються на ринку.
- (46) Повідомлення Комісії про застосування статей 87 та 88 Договору ЄС до державної допомоги у формі гарантій (далі – Повідомлення про гарантії) описує умови, за яких гарантія не становить державної допомоги. Воно також містить пояснення щодо обставин, коли гарантія становить державну допомогу. Повідомлення про гарантії не стосується допустимості державної допомоги. В результаті гарантія, що містить

державну допомогу, може вважатися допустимою допомогою, якщо вона відповідає правилам, що стосуються конкретних цілей допомоги.

- (47) Гарантія не становить допомоги, якщо вона надана відповідно до так званого принципу оператора ринкової економіки. Це означає, що гарантія надається на ринкових умовах, коли однією з умов є те, що винагорода за гарантією має бути такою, яку б вимагав оператор ринку (гарант). Преференційні умови, пов'язані з наданням такої гарантії, можуть мати ознаки державної допомоги. Крім того, зазвичай необмежені гарантії або гарантії, які покривають 100 % кредиту, не відповідають нормальним ринковим умовам, навіть якщо в такому випадку визначена винагорода відповідає ринковій винагороді.
- (48) Відповідно до пункту 111 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) Договору ЄС (далі – Повідомлення Єврокомісії), у випадку позик та гарантій інформація про витрати на фінансування суб'єкта господарювання може, наприклад, бути отримана з інших (нещодавніх) кредитів, отриманих відповідним суб'єктом господарювання, від доходів від облігацій, випущених суб'єктом господарювання, або від [spread] кредитно-дефолтного свопу цього суб'єкта господарювання. Аналогічними для порівняння ринковими операціями можуть також бути подібні кредити або гарантії, отримані вибіркою компаній, облігації, випущені вибіркою компаній, або [spread] кредитно-дефолтного свопу вибірки компаній. У випадку гарантій, якщо на фінансових ринках неможливо знайти відповідний ціновий критерій для порівняння, потрібно порівнювати загальну вартість фінансування гарантованого кредиту, включаючи відсоткову ставку кредиту та комісію за гарантію з ринковою ціною схожого, не забезпеченого гарантією, кредиту.

3.4. Щодо критеріїв оцінки допустимості державної допомоги

- (49) Відповідно до частини другої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».
- (50) Відповідно до частини першої статті 2 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» державна допомога є недопустимою для конкуренції, якщо інше не встановлено цим Законом.
- (51) Відповідно до частини першої статті 6 Закону державна допомога може бути визнана допустимою, якщо вона надається для цілей, зокрема, виконання загальнодержавних програм розвитку або розв'язання соціальних та економічних проблем загальнонаціонального характеру.
- (52) Частиною другою статті 6 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» встановлено, що Кабінет Міністрів України визначає критерії оцінки допустимості окремих категорій державної допомоги, що надається для цілей, передбачених частиною першою цієї статті, зокрема, такої категорії, як допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва.
- (53) Відповідно до підпункту 1 пункту 3 Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 № 57 (далі – Критерії оцінки), державна допомога для забезпечення розвитку регіонів

та підтримки середнього та малого підприємництва є допустимою у разі, коли надається з метою забезпечення сприяння соціально-економічному розвитку регіонів, створення сприятливих умов для розвитку середнього та малого підприємництва, стимулювання їх інвестиційної та інноваційної активності, сприяння діяльності щодо реалізації вироблених ними товарів (робіт, послуг), забезпечення зайнятості населення.

- (54) Відповідно до підпункту 2 пункту 3 Критеріїв оцінки державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва є допустимою у разі, коли спрямована на відшкодування суб'єктам господарювання, зокрема:
- витрат на реалізацію інвестиційних проєктів (створення нового суб'єкта господарювання; розширення виробничих потужностей; диверсифікацію асортименту товарів (робіт та послуг); зміну виробничого процесу, що включають:
 - 1) права власності на результати інтелектуальної діяльності, а також інші аналогічні права, визнані об'єктом права власності, право користування майном та майновими правами, набуті в установленому законодавством порядку (далі – нематеріальні активи);
 - 2) основні засоби і оборотні активи, які мають матеріальну форму і не є коштами, цінними паперами, деривативами і нематеріальними активами (далі – матеріальні активи).
 Матеріальні та нематеріальні активи повинні залишатися у власності суб'єкта господарювання – отримувача державної допомоги і перебувати на його балансі не менш як п'ять років (для середнього та малого підприємництва – три роки);
 - витрат на створення нових робочих місць.
- (55) Відповідно до підпункту 3 пункту 3 Критеріїв оцінки державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва є допустимою у разі, коли забезпечується:
- створення нових робочих місць в результаті здійснення інвестиції та збереження їх отримувачем державної допомоги протягом не менше п'яти (для суб'єктів великого підприємництва) та трьох (для середнього та малого підприємництва) років з дня фактичного працевлаштування;
 - здійснення інвестицій, що призвело до збільшення штатних одиниць відповідного отримувача державної допомоги у порівнянні із середнім показником за останні 12 місяців (у разі ліквідації робочих місць протягом такого періоду їх кількість визначається виходячи із загальної кількості нових робочих місць);
 - заповнення вакансій протягом трьох років з моменту створення відповідного робочого місця.
- (56) Пунктом 4 Критеріїв оцінки встановлено, що до категорій отримувачів державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів належать суб'єкти господарювання, що провадять діяльність у будь-якій галузі.
- (57) Пунктом 5 Критеріїв оцінки встановлено, що ці критерії не застосовуються до суб'єктів господарювання, яких визнано банкрутами, стосовно яких порушено справу про банкрутство, які перебувають на стадії ліквідації, мають прострочену більш як шість місяців заборгованість перед державним (місцевим) бюджетом, Пенсійним фондом України та фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування, що підтверджується відповідними органами державної влади, визнають свою неспроможність своєчасно виконати зобов'язання перед кредиторами через незадовільний стан фінансово-господарської діяльності.

- (58) Пунктом 6 Критеріїв оцінки встановлено, що державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва, крім новостворених суб'єктів малого підприємництва, надається у будь-якій формі.
- (59) Пунктом 7 Критеріїв оцінки встановлено, що у разі коли суб'єкт господарювання є отримувачем державної допомоги за різними програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги, з метою визначення сукупного розміру державної допомоги на забезпечення розвитку регіонів та підтримку середнього та малого підприємництва урахується розмір всіх витрат, зазначених у пункті 3 цих критеріїв, за всіма діючими програмами державної допомоги та індивідуальної державної допомоги.
- (60) Відповідно до пункту 8 Критеріїв оцінки максимальний розмір державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів, у тому числі для підтримки інвестицій та створення нових робочих місць у результаті реалізації інвестиційного проєкту, становить для суб'єктів великого підприємництва – до 50 відсотків сукупного розміру витрат, передбачених інвестиційним проєктом.
- (61) Для того, щоб гарантувати, що інвестиції забезпечують реальний і стійкий внесок у розвиток відповідного регіону, що потребує допомоги, інвестиції та нові робочі місця повинні бути збережені отримувачами державної допомоги у відповідному регіоні не менш як п'ять років (для середнього та малого підприємництва – три роки) після завершення здійснення інвестицій.
- (62) Отримувач державної допомоги для реалізації інвестиційного проєкту зобов'язаний зробити фінансовий внесок у розмірі не менше 25 відсотків витрат на його реалізацію за рахунок власних ресурсів або шляхом залучення зовнішнього фінансування без будь-якої державної підтримки.
- (63) Розмір гарантії не повинен перевищувати 80 відсотків розміру кредиту.
- (64) Відповідно до пункту 10 Критеріїв оцінки визначення максимального розміру державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів і підтримки середнього та малого підприємництва та витрат, що можуть бути відшкодовані суб'єктам господарювання, здійснюється з урахуванням податків та інших зборів.

4. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

4.1. Визнання належності заходу підтримки до державної допомоги

4.1.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

- (65) Статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що суб'єкт господарювання – юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.
- (66) АТ «Укрпошта», якому надається державна підтримка у формі державної гарантії, є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

4.1.2. Надання підтримки за рахунок ресурсів держави

- (67) Пунктом 16 частини першої статті 1 Закону встановлено, що ресурси держави – рухоме і нерухоме майно, кошти державного бюджету, інші кошти, що є об'єктом права державної власності, земля та інші природні ресурси, що є об'єктами права власності Українського народу, бюджети фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, щодо яких здійснюється державний нагляд або якими управляють чи розпоряджаються органи влади.
- (68) Надання підтримки АТ «Укрпошта» у формі державної гарантії для забезпечення виконання боргових зобов'язань за запозиченням, залученим АТ «Укрпошта» у Європейського банку реконструкції та розвитку для реалізації проєкту «Сільське відділення», здійснюється за рахунок ресурсів держави, в розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

4.1.3. Створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

- (69) Повідомлена підтримка спрямована на здійснення заходів із реалізації проєкту «Сільське відділення».
- (70) Плата АТ «Укрпошта» за отримання державної гарантії, яка забезпечує виконання боргових зобов'язань за запозиченням, залученим АТ «Укрпошта» у Європейського банку реконструкції та розвитку встановлена в розмірі 0,5 % річних від вибраної та непогашеної суми кредиту, яка не є ринковою, а інші суб'єкти господарювання, які здійснюють аналогічну господарську діяльність, не отримують такої підтримки.
- (71) Отже, у результаті отримання повідомленої фінансової підтримки АТ «Укрпошта» створюються переваги, що недоступні іншим суб'єктам господарювання за звичайних ринкових умов.

4.1.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

- (72) АТ «Укрпошта» здійснює свою діяльність на ринку поштових послуг, фінансових послуг, роздрібною торгівлі через мережу поштових відділень, на якому у підприємства є конкуренти.
- (73) Державна підтримка АТ «Укрпошта» створює йому переваги, які покращують конкурентну позицію цього суб'єкта господарювання порівняно з іншими суб'єктами господарювання, які здійснюють або могли б здійснювати аналогічну господарську діяльність і які не отримують такої фінансової підтримки.
- (74) Отже, державна підтримка АТ «Укрпошта», яка спрямована на здійснення заходів із реалізації проєкту «Сільське відділення», що фінансується за рахунок кредиту Європейського банку реконструкції та розвитку, спотворює економічну конкуренцію.

4.1.5. Віднесення повідомленої державної підтримки до державної допомоги

- (75) Враховуючи зазначене, повідомлена державна підтримка, яка надається АТ «Укрпошта» у формі державної гарантії для забезпечення виконання боргових зобов'язань за запозиченням, залученим АТ «Укрпошта» у Європейського банку реконструкції та розвитку для реалізації проєкту «Сільське відділення», є державною

допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

4.2. Оцінка допустимості державної допомоги

- (76) Відповідно до частини першої статті 6 Закону державна допомога може бути визнана допустимою, якщо вона надається для цілей, зокрема, виконання загальнодержавних програм розвитку або розв'язання соціальних та економічних проблем загальнонаціонального характеру.
- (77) Частиною другою статті 6 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» встановлено, що Кабінет Міністрів України визначає критерії оцінки допустимості окремих категорій державної допомоги, що надається для цілей, передбачених частиною першою цієї статті, зокрема, такої категорії, як допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва.
- (78) Критерії оцінки допустимості державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 № 57.
- (79) *Відповідно до підпункту 1 пункту 3 Критеріїв оцінки державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва є допустимою у разі, коли надається з метою забезпечення сприяння соціально-економічному розвитку регіонів, створення сприятливих умов для розвитку середнього та малого підприємництва, стимулювання їх інвестиційної та інноваційної активності, сприяння діяльності щодо реалізації вироблених ними товарів (робіт, послуг), забезпечення зайнятості населення.*
- (80) Цілями Проєкту є оновлення моделі роботи поштових відділень у селах, де мешкає менш як 2 тис. осіб. Замість сільських стаціонарних нерентабельних відділень поштового зв'язку будуть працювати пересувні відділення поштового зв'язку з новими мобільними бригадами та з обов'язковим наданням послуг в кожному населеному пункті з повним функціоналом відділення поштового зв'язку: доставка й приймання поштових відправлень, доставка пенсій, приймання платежів, продаж товарів першої необхідності тощо. Бригада з начальника, листоноші й водія-кур'єра на облаштованому новому авто об'їжджатиме населені пункти за певним маршрутом і графіком.
- (81) Завданнями Проєкту є:
- вибір сільських відділень поштового зв'язку для заміни пересувними, побудова відповідних маршрутів;
 - придбання та впровадження відповідно обладнаних автомобілів, засобів автоматизації, каналів зв'язку;
 - оптимізація логістичної мережі сільських відділень;
 - підвищення рівня автоматизації сільських відділень, зменшення часу, що витрачається на обробку первинних документів;
 - підвищення якості надання поштових та фінансових послуг, збереження та розширення точок присутності в сільській місцевості.
- (82) Утримання відділень поштового зв'язку в невеликих селах в поточному форматі не дає змоги якісно обслуговувати клієнтів, ефективно операційно реагувати на зміни в обсягах потоків відправлень та надання послуг, а також характеризується низкою очевидних проблем:

- збитковість;
- низьке завантаження персоналу та скорочення графіку роботи відділень;
- скорочення населення в сільській місцевості, що ускладнює працевлаштування кваліфікованого персоналу;
- низький рівень заробітної плати;
- значна зношеність та незадовільний стан приміщень відділень поштового зв'язку, що потребують суттєвих інвестицій в ремонт та переоснащення, водночас вони неавтоматизовані.

(83) Внаслідок реалізації Проєкту:

- клієнти отримають повний спектр сучасних поштових послуг за місцем проживання, як і у стаціонарному відділенні поштового зв'язку. Вартість надання послуг для населення буде однаковою як для стаціонарного, так і для пересувного відділення;
- працівники пересувних відділень поштового зв'язку зможуть отримати повну зайнятість, збільшення заробітної плати та премії, а клієнти – оперативну доставку поштових відправлень із замовленими товарами безпосередньо в руки;
- умови роботи листонош покращаться, адже їм не потрібно буде об'їжджати віддалені населенні пункти на велосипеді чи обходити пішки – клієнтам адресно привезуть пошту й товари на машині;
- АТ «Укрпошта» зможе вирішити проблеми підбору та навчання персоналу, що позитивно вплине на якість обслуговування клієнтів. В селах при виході працівника відділення поштового зв'язку на пенсію або звільненні, відділення практично закривається, адже знайти заміну працівнику довго, складно, часто неможливо, враховуючи суми зарплат при частковій зайнятості. І навіть якщо вдається оперативно знайти заміну працівнику, товариству необхідно організувати навчання, що в такому випадку неможливо робити на базі поточного відділення поштового зв'язку, а отже, доведеться нести додаткові витрати. Персонал пересувних відділень, в свою чергу, комплектується у точках базування, а це – районні та обласні центри, і складності з його наймом та навчанням не виникає.

(84) Проєкт передбачає створення нових робочих місць.

Отже, вимогу Критеріїв оцінки дотримано.

(85) ***Відповідно до підпункту 2 пункту 3 Критеріїв оцінки державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва є допустимою у разі, коли спрямована на відшкодування суб'єктам господарювання, зокрема:***

- ***витрат на реалізацію інвестиційних проєктів*** (створення нового суб'єкта господарювання; розширення виробничих потужностей; диверсифікацію асортименту товарів (робіт та послуг); зміну виробничого процесу, що включають:
 - 3) права власності на результати інтелектуальної діяльності, а також інші аналогічні права, визнані об'єктом права власності, право користування майном та майновими правами, набуті в установленому законодавством порядку (далі – нематеріальні активи);
 - 4) основні засоби і оборотні активи, які мають матеріальну форму і не є коштами, цінними паперами, деривативами і нематеріальними активами (далі – матеріальні активи).

Матеріальні та нематеріальні активи повинні залишатися у власності суб'єкта господарювання – отримувача державної допомоги і перебувати на його балансі не менш як п'ять років (для середнього та малого підприємництва – три роки);

- ***витрат на створення нових робочих місць.***

- (86) Проєкт передбачає закупівлю 1000 автомобілів вартістю приблизно 700 тис. грн за 1 шт. Розрахунок зроблено виходячи з припущення, що 1 автомобіль обслуговує до 20 населених пунктів з населенням менше 2000 осіб. Кількість населених пунктів з населенням менше 2000 осіб у 18 областях, для яких розраховано Проєкт, близько 20 тисяч. Таким чином, для реалізації Проєкту необхідно закупити близько 1000 автомобілів.
- (87) В результаті реалізації Проєкту буде здійснено трансформацію формату присутності відділень зв'язку в населених пунктах, зі стаціонарного на роботу мобільних бригад (зі збереженням часу роботи в населених пунктах), що надають населенню навіть віддалених сіл повний спектр сучасних поштових, логістичних, фінансових послуг та доставки ліків.

Отже, вимогу Критеріїв оцінки дотримано.

- (88) ***Відповідно до підпункту 3 пункту 3 Критеріїв оцінки державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва є допустимою у разі, коли забезпечується:***
- ***створення нових робочих місць в результаті здійснення інвестицій та збереження їх отримувачем державної допомоги протягом не менше п'яти*** (для суб'єктів великого підприємства) ***та трьох*** (для середнього та малого підприємства) ***років з дня фактичного працевлаштування;***
 - ***здійснення інвестицій, що призвело до збільшення штатних одиниць відповідного отримувача державної допомоги у порівнянні із середнім показником за останні 12 місяців*** (у разі ліквідації робочих місць протягом такого періоду їх кількість визначається виходячи із загальної кількості нових робочих місць);
 - ***заповнення вакансій протягом трьох років з моменту створення відповідного робочого місця.***
- (89) Мінінфраструктури листом від 04.11.2020 № 15226/13/10-20 (вх. № 6-01/14514 від 09.11.2020) повідомило, що в результаті реалізації Проєкту АТ «Укрпошта» передбачається створення близько 8 610 нових робочих місць в точках базування авто та поштових відділеннях нового формату – пересувні відділення поштового зв'язку, які є повноцінними відділеннями зв'язку, що обслуговують села і селища міського типу з населенням до 2 тисяч людей.
- (90) Нові робочі місця практично не знижують поточну чисельність в еквіваленті повної зайнятості регіональної сільської мережі. При цьому рівень заробітної плати створених робочих місць вищий від рівня поточної базової заробітної плати сільської мережі. Збільшення заробітної плати є результатом зміни формату роботи на більш технологічну (у 2021 році також планується автоматизація пересувних відділень поштового зв'язку) та збільшення навантаження (повний робочий день).
- (91) Створені нові робочі місця будуть зберігатись протягом п'яти років з дня фактичного працевлаштування.

Отже, вимогу Критеріїв оцінки дотримано.

- (92) **Пунктом 4 Критеріїв оцінки встановлено, що до категорій отримувачів державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів належать суб'єкти господарювання, що провадять діяльність у будь-якій галузі.**
- (93) АТ «Укрпошта» як національний оператор поштового зв'язку несе відповідальність за надання універсальних поштових послуг населенню та юридичним особам по всій території України. На сьогодні традиційні для АТ «Укрпошта» напрями діяльності це – доставка періодичних друкованих видань, доставка письмової кореспонденції, доставка пенсій та грошових допомог. Також АТ «Укрпошта» здійснює свою діяльність на ринку поштових послуг, фінансових послуг, роздрібної торгівлі через мережу поштових відділень.

Отже, вимогу Критеріїв оцінки дотримано.

- (94) **Пунктом 5 Критеріїв оцінки встановлено, що ці критерії не застосовуються до суб'єктів господарювання, яких визнано банкрутами, стосовно яких порушено справу про банкрутство, які перебувають на стадії ліквідації, мають прострочену більш як шість місяців заборгованість перед державним (місцевим) бюджетом, Пенсійним фондом України та фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування, що підтверджується відповідними органами державної влади, визнають свою неспроможність своєчасно виконати зобов'язання перед кредиторами через незадовільний стан фінансово-господарської діяльності.**
- (95) Згідно з інформацією, отриманою в рамках розгляду Справи, АТ «Укрпошта» не перебуває в стані банкрутства, щодо АТ «Укрпошта» не порушено справу про банкрутство, не перебуває на стадії ліквідації, не має простроченої більш як шість місяців заборгованості перед державним (місцевим) бюджетом, Пенсійним фондом України та фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Отже, вимогу Критеріїв оцінки дотримано.

- (96) **Пунктом 6 Критеріїв оцінки встановлено, що державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва, крім новостворених суб'єктів малого підприємництва, надається у будь-якій формі.**
- (97) АТ «Укрпошта» надається державна допомога у формі державної гарантії для забезпечення виконання боргових зобов'язань за запозиченням, залученим АТ «Укрпошта» у Європейського банку реконструкції та розвитку для реалізації Проєкту.

Отже, вимогу Критеріїв оцінки дотримано.

- (98) **Пунктом 7 Критеріїв оцінки встановлено, що у разі коли суб'єкт господарювання є отримувачем державної допомоги за різними програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги, з метою визначення сукупного розміру державної допомоги на забезпечення розвитку регіонів та підтримку середнього та малого підприємництва урахується розмір всіх витрат, зазначених у пункті 3 цих критеріїв, за всіма діючими програмами державної допомоги та індивідуальної державної допомоги.**
- (99) В рамках розгляду Справи та за наявною в Комітеті інформацією, АТ «Укрпошта» отримує й іншу індивідуальну державну допомогу, проте витрати, на які спрямовується

державна допомога, є іншими, аніж згідно з Проєктом, який оцінюється в рамках даної Справи.

Отже, вимогу Критеріїв оцінки дотримано.

- (100) *Відповідно до пункту 8 Критеріїв оцінки максимальний розмір державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів, у тому числі для підтримки інвестицій та створення нових робочих місць у результаті реалізації інвестиційного проєкту, становить для суб'єктів великого підприємництва – до 50 відсотків сукупного розміру витрат, передбачених інвестиційним проєктом.*
- (101) Частиною третьою статті 55 Господарського кодексу України передбачено, що суб'єкти господарювання залежно від кількості працюючих та доходів від будь-якої діяльності за рік можуть належати до суб'єктів малого підприємництва, у тому числі до суб'єктів мікропідприємництва, середнього або великого підприємництва.
- (102) Суб'єктами великого підприємництва є юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) перевищує 250 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності перевищує суму, еквівалентну 50 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України.
- (103) Відповідно до інформації, отриманої в рамках розгляду Справи, АТ «Укрпошта» є суб'єктом великого підприємництва, отже, максимальний розмір державної допомоги для підтримки інвестицій та створення нових робочих місць у результаті реалізації Проєкту становить до 50 відсотків сукупного розміру витрат, передбачених Проєктом.
- (104) Враховуючи, що обсяг кредиту Європейського банку реконструкції та розвитку для проєкту «Сільське відділення» становить 33 000 000 євро, який не є сумою державної допомоги у формі гарантії, а плата за отримання державної гарантії, встановлена у розмірі 0,5 % річних від вибраної та непогашеної суми кредиту Європейського банку реконструкції та розвитку, не є ринковою, виникає необхідність розрахувати суму державної допомоги у формі гарантії.
- (105) Для розрахунку суми державної допомоги у формі гарантії потрібно порівняти ринкову відсоткову ставку за кредитом, яку б сплачувало АТ «Укрпошта» без гарантії, та відсоткову ставку, отриману шляхом застосування державної гарантії, з урахуванням будь-яких комісій, сплачених за гарантію.
- (106) Тобто грошовий еквівалент гарантії слід розраховувати як різницю між ринковою ціною гарантії та фактично сплаченою ціною. Якщо ринок не надає гарантій для відповідного типу угоди, ринкова ціна гарантії недоступна. У цьому випадку елемент допомоги повинен обчислюватися таким самим чином, як і еквівалент надання пільгового кредиту, а саме, як різниця між конкретною ринковою процентною ставкою, яка була б визначена для цієї компанії без гарантії, та процентною ставкою, отриманою шляхом державної гарантії після врахування будь-яких сплачених комісій.
- (107) З урахуванням викладеного, необхідно встановити ринкову відсоткову ставку кредиту без гарантії. Із цією метою Комітет застосовує один із підходів, встановлених Європейською Комісією у Повідомленні Комісії про перегляд методу встановлення референтних ставок та облікових ставок (далі – Повідомлення про референтну ставку).

- (108) Відповідно до Повідомлення про референтну ставку ринкова ставка (так звана референтна ставка) дорівнює сумі базової ставки та комісії:

$$\text{Референтна ставка} = \text{базова ставка} + \text{маржа}$$

- (109) Оскільки позика надається в євро, має братися до уваги базова ставка Єврозони.

- (110) Базова ставка за кредитами в євро розраховується на основі базової ставки для Єврозони, збільшеної за рахунок різниці між 5-річним кредитним дефолтним свопом в Україні та 5-річним кредитним дефолтним свопом Єврозони, де кредитний дефолтний своп Єврозони розглядається як дефолтний своп, пов'язаний з Німеччиною.

- (111) На 18.12.2020 базова ставка в Єврозоні встановлена на рівні - 0,41 %².

- (112) Проте зазначений базовий курс повинен бути скорегований, тому що Україна не входить до Єврозони.

- (113) Враховуючи викладене, коригування базової ставки здійснюється за допомогою такої формули:

Базова ставка Єврозони + кредитний дефолтний своп для України - кредитний дефолтний своп для Єврозони,

де: кредитний дефолтний своп для України становить – 5,509 %³;

кредитний дефолтний своп для Єврозони становить – 0,107 %⁴.

- (114) **Виходячи із цього скоригована базова ставка становить: - 0,41 % + 5,509 % - 0,107 % = 4,992 %.**

- (115) Відповідно до Повідомлення про референтну ставку для розрахунку референтної ставки потрібно до базової ставки додати маржу. Маржа встановлюється на основі комбінації рейтингу й додаткового забезпечення, що передбачено Повідомленням про референтну ставку.

- (116) Відповідно до розрахунків Повідомлення про референтну ставку АТ «Укрпошта» представляє слабкий (В) рейтинг. Крім того, без гарантії рівень забезпечення є нормальним. З огляду на зазначене маржа становить 400 базових пункти.

- (117) **Отже, референтна ставка становить: 4,992 % + 4 % = 8,992 %.** Референтна ставка представляє ринкову ставку кредиту без гарантії.

- (118) Грошовий еквівалент гарантії розраховується як різниця між ринковою ставкою кредиту без гарантії та фактично сплаченою ставкою за користування кредитом.

- (119) Фактично сплачена ставка за користування кредитом складається з відсоткової ставки за користування кредитними коштами, яка визначається банком на дату вибірки коштів кредиту та Європейської міжбанківської ставки пропозиції (EURIBOR + один відсоток), та річної плати за гарантію.

² https://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html;

³ <http://www.worldgovernmentbonds.com/cds-historical-data/ukraine/5-years/>;

⁴ <http://www.worldgovernmentbonds.com/cds-historical-data/germany/5-years/>.

- (120) Використовується 6-місячна ставка EURIBOR, яка станом на 16.12.2020 становить: - 0,525 %⁵.
- (121) АТ «Укрпошта» сплачує не тільки відсоткову ставку за користування кредитними коштами (EURIBOR + один відсоток), але і плату за отримання державної гарантії, яка встановлена в розмірі 0,5 % річних від вибраної та непогашеної на кожну дату сплати відсотків суми кредиту від ЄБРР.
- Відсоткова ставка за користування кредитом ЄБРР = -0,525 % + 1 % + 0,5 % = 0,975 %.
- (122) Грошовий еквівалент гарантії за кредитом ЄБРР становить: 8,992 % (ринкова ставка кредиту без гарантії) – 0,975 % (відсоток за користування кредитом) = 8,017 % (грошовий еквівалент гарантії).
- (123) Для розрахунку безпосередньо суми державної допомоги у формі гарантії потрібно розрахувати базову ставку дисконтування за допомогою такої формули:
- Базова ставка дисконтування = базова ставка + 1%.
- Базова ставка дисконтування: 4,992 % + 1 % = 5,992 %.
- (124) Для визначення безпосередньо суми державної допомоги потрібно застосувати методологію дисконтування – це встановлення теперішньої вартості шляхом застосування коефіцієнта дисконтування (допомога, що виплачується кількома частинами, дисконтується до вартості, що була актуальною в момент її надання, а допустимі витрати повинні бути знижені до суми, яку вони становили в момент гарантування).⁶
- (125) Отже, сума державної допомоги у формі гарантії після дисконтування становить – 11 934 664 євро.
- (126) Відповідно до інформації, отриманої в рамках розгляду Справи від АТ «Укрпошта», розрахунковий курс гривні до євро в проєкті «Сільське відділення» становить 33,3 грн.
- (127) **Враховуючи викладене, сума державної допомоги у формі гарантії за кредитом ЄБРР становить – 397 424 311 грн.**
- (128) Загальна вартість Проєкту становить 1 570 000 000 грн, а сума державної допомоги у формі гарантії за кредитом ЄБРР становить 397 424 311 грн.
- (129) Для визначення сукупного розміру витрат, які реалізуються за рахунок Проєкту, потрібно визначити відсоток державної допомоги від загальної вартості Проєкту, а саме: $397\,424\,311 \text{ грн} * 100 \% / 1\,570\,000\,000 \text{ грн} = 25,31 \%$.
- (130) Отже, розмір державної допомоги для підтримки інвестицій та створення нових робочих місць у результаті реалізації Проєкту становить 25,31 %, що не перевищує 50 % сукупного розміру витрат, передбачених Проєктом.

Отже, вимогу Критеріїв оцінки дотримано.

⁵ <https://www.euribor-rates.eu/en/>.

⁶ ОЖ С 14, 19.1.2008, р. 6–9.

- (131) *Відповідно до пункту 8 Критеріїв оцінки отримувач державної допомоги для реалізації інвестиційного проєкту зобов'язаний зробити фінансовий внесок у розмірі не менше 25 відсотків витрат на його реалізацію за рахунок власних ресурсів або шляхом залучення зовнішнього фінансування без будь-якої державної підтримки.*
- (132) Відповідно до інформації, отриманої під час розгляду Справи, загальна вартість Проєкту становить 1 570 000 000 грн (47,1 млн євро) та передбачені наступні джерела фінансування:
- кредитні кошти Європейського банку реконструкції та розвитку – 70 % оціночної вартості Проєкту, що становить 1 100 000 000 грн;
 - власні обігові кошти АТ «Укрпошта» – 30 % оціночної вартості Проєкту, що становить 470 000 000 грн.
- (133) Власний фінансовий внесок АТ «Укрпошта» на реалізацію Проєкту становить 30 %.
- Отже, вимогу Критеріїв оцінки дотримано.
- (134) Враховуючи викладене, Критерії оцінки дотримано в повному обсязі.
- (135) Отже, державна гарантія Міністерства інфраструктури України для забезпечення виконання боргових зобов'язань за запозиченням, яке буде залучене АТ «Укрпошта» у Європейського банку реконструкції та розвитку для реалізації проєкту «Сільське відділення», що передбачена кредитним договором «Проєкт розвитку АТ «Укрпошта»: Логістична мережа та Сільське відділення» від 16.11.2020, укладеним між АТ «Укрпошта» та Європейським банком реконструкції та розвитку, строком на вісім років, з моменту отримання кредиту від Європейського банку реконструкції та розвитку, у сумі 397 424 311 грн, є **допустимою для конкуренції** відповідно до статті 6 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».
- (136) Наведені в цьому рішенні обґрунтування та висновки застосовуються виключно для цілей застосування положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та не охоплюють правовідносин, що регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».
- (137) На подання з попередніми висновками від 21.12.2020 № 500-26.15/85-20-ДД/597-спр Мінінфраструктури листом від 23.12.2020 № 4417/13/14-20 (вх. № 6-01/17133 від 23.12.2020) повідомило про відсутність зауважень та заперечень.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та розділом IX Порядку розгляду справ про державну допомогу суб'єктам господарювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 12 квітня 2016 року № 8-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 травня 2016 року за № 686/28816, за результатами опрацювання всіх обставин справи, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

1. Визнати, що державна підтримка у формі гарантії Міністерства інфраструктури України для забезпечення виконання боргових зобов'язань за запозиченням, яке буде

залучене акціонерним товариством «Укрпошта» у Європейського банку реконструкції та розвитку для реалізації проєкту «Сільське відділення», що передбачена кредитним договором «Проект розвитку АТ «Укрпошта»: Логістична мережа та Сільське відділення» від 16.11.2020, укладеним між акціонерним товариством «Укрпошта» та Європейським банком реконструкції та розвитку строком на вісім років з моменту отримання кредиту від Європейського банку реконструкції та розвитку, у сумі 397 424 311 (триста дев'яносто сім мільйонів чотириста двадцять чотири тисячі триста одинадцять) гривень, є **державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

2. Визнати, що державна допомога у формі гарантії Міністерства інфраструктури України для забезпечення виконання боргових зобов'язань за запозиченням, яке буде залучене акціонерним товариством «Укрпошта» у Європейського банку реконструкції та розвитку для реалізації проєкту «Сільське відділення», що передбачена кредитним договором «Проект розвитку АТ «Укрпошта»: Логістична мережа та Сільське відділення» від 16.11.2020, укладеним між акціонерним товариством «Укрпошта» та Європейським банком реконструкції та розвитку строком на вісім років з моменту отримання кредиту від Європейського банку реконструкції та розвитку, у сумі 397 424 311 (триста дев'яносто сім мільйонів чотириста двадцять чотири тисячі триста одинадцять) гривень, є **допустимою для конкуренції** відповідно до статті 6 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

О. ПІЩАНСЬКА